Vol. 9 No. 12

SUPPLEMENT

INTRODUCTION TO מגילת אנמיוכם-מגלה יונית- מגלת חשמונאים

Some סדורים include a מגלה that was read in some communities during חדוכה. The following excerpts are from three of those סדורים. Each provides information about the and the custom to recite it:

סדר עבודת ישראל-page 441 היקרה הזאת הנמצאה במחזור ישן דפום שאלוניק (ונעתקה משם לסדר תפלת הספרדים דפום וועין תק"פ). היא אחת מפלימת הספרים של סופרינו הקדמונים, והיא כתובה בעיקר לשונה בלשון ארמית ברורה ואחר כך נעתקה בלשון זה ללשון עברית וכן באה בדפום אך לשונה הארמית היתה ממונה במסתרים עד כי בשנת תרי"א קם החכם פיליפאווסקי והדפיסה בשתי לשונותיה ארמית ועברית על פי כתב יד שמצא באוצר ספרי לונדון הבירה, ויפה העיר עליה שהיא קדומה בזמן לספרי המכבים הנמצאים באפוקריפא.

Translation: This beloved Megilah was found printed in an old Machzor published in Selonica (and copied from there to a Sephardic Siddur published in Wien 1804). This document represents one of the few surviving books of our early scribes. It was initially written in original Aramaic and was later translated into Hebrew which is how it appears in the Siddurim. Its original Aramaic wording lay hidden until the year 1851, when the scholar Filipowski published a version that contained both the Aramaic and Hebrew wording that he copied from a handwritten manuscript that was found in a library in the capital city of London. Filipowski correctly noted that the Megilah was written before the Book of Macabbees that was part of the Apocrypha.

סידור אוצר התפלות –חלק ב'–page 46–מגלה יונית היא מגלת אנטיוכום–בסידור מנהג כפא וקצת קהילות קרא סוב כתוב נוהגין לקרות מגלת אנטיוכוס בשבת במנחה אחר קדיש תתקבל משום פרסומי ניסא ואומר בתחלה כל ישראל ואחר כך קורין את המגלה.

Translation: A Greek Megilah that is also identified as Megilas Antiyochus-In the Siddur that follows Minhag Corfu and other surrounding communities it is written that it was customary to read Megilas Antiyochus on Shabbos Chanukah at Mincha after the prayer leader recited Kaddish Tiskabel. This custom was founded on the requirement to publicize the miracles that occurred that precipitated the Chanukah holiday. It was further their custom to open with the paragraph that begins: All of Israel has a part in the Next World, etc. and then they would continue by reading the Megilah.

-page 781 – מכדור השלם – פלטיאל בירנבום בוסח ספרד

מגלת חשמונאים, known also as מגלת אנמיוכוס, has come down to us in both Aramaic and Hebrew. The Hebrew version is a literal translation from the Aramaic original which was composed probably in the seventh century. During the Middle Ages this Megillah was

read in the Italian synagogues on Hanukkah as the Book of Esther is read on Purim. It still forms part of the liturgy of the Yemenite Jews¹. Saadyah Gaon attributed its authorship to the five sons of Mattathias.

The following represents a further theory as to the authorship of מגלת אנטיוכום:

ספר הלכות גדולות סימן עה – הלכות סופרים עמוד תרפד–זקני בית שמאי וזקני בית הילל

הם כתבו מגלת בית חשמונאי.

Translation: The elders of the House of Shammai and the House of Hillel wrote Megilas Hasmonaem.

In addition to being found in some סידורים a version of מגלת אנטיוכום is found in the אוצר המדרשים (אייונשטיין) חנוכה beginning with page 981.

THE UNIQUE FEATURES OF מגלת אנטיוכום

1. Similarities in wording and style with מגלת אסתר.

Notice the similarities between the following בסוקים from מגלת אנמיוכום and the corresponding מגלת אסתר from מגלת אסתר:

אנמיוכום –(א') ויהי בימי אנמיוכם מלך יון מלך גדול וחזק היה ותקיף בממשלתו וכל המלכים ישמעו לו: (ב') הוא כבש מדינות רבות ומלכים חזקים והחריב מירותם והיכליהם שרף באש ואנשיהם בבית האסורים אסר:

אסתר–פרק א', א'– ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהדו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה:

אנמיוכוס – (ז') ויען ויאמר לשריו הלא ידעתם כי יש עם היהודים אשר בירושלם בינינו: (ח') לאלהינו אינם מקריבים ודתנו אינם עושים ודתי המלך עוזבים לעשות דתם: (י') אין כבוד למלכות להניח אלה על פני האדמה:

אסתר–פרק ג',ח'– ויאמר המן למלך אחשורוש ישנו עם אחד מפזר ומפרד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתיהם שנות מכל עם ואת דתי המלך אינם עשים ולמלך אין שוה להניחם:

אנטיוכום – (ס"ט) על כן קימו בני חשמונאי קיום וחזקו איסר ובני ישראל עמם כאחד לעשות

^{1.} Professor Moshe Gavra in volume 1 page 559 of his four volume monumental work: מחקרים בסדורי תימן, 2010, maintains that present day Yemenite סידורים no longer include מגלת אנמיוכום. He further testifies that he is unaware of any Yemenite synagogues that still recite מגלת אנמיוכום during חנוכה. He does refer to two customs that were once followed by Yemenite synagogues concerning שבת חנוכה on הפמרה and that some used it to teach youngsters about חנוכה.

להבין את התפלה

שמונה ימים האלה ימי משתה ושמחה כימי מועדים הכתובים בתורה: (ע') ולהדליק בהם נרות להודיע אשר עשה להם אלהי השמים נצוחים. ולכן אסור לספוד בהם ולא לגזור (בהם) צום ותענית זולתי אשר מקובל עליו לפני זה ויתפלל לפני אלהיו: (ע"ב) ויקבלו המלכות בני חשמונאי ובני בניהם מהעת הזאת עד חרבן בית האלהים מאתים ושש שנים: (ע"ג) על כן בני ישראל מהיום ההוא בכל גלותם שומרים הימים האלה. ויקראו להם ימי משתה ושמחה מחמשה ועשרים לחדש כסלו שמנה ימים: (ע"ד) מן העת ההיא ועד העולם לא יסורו מהם אשר היו עושין בבית מקדשם הכהנים והלוים וחכמיהם אשר קימו עליהם ועל בני בניהם עד עולם. האל אשר עשה עמהם נם ופלא הוא יעשה עמנו נסים ונפלאות ויקוים בנו מקרא שכתוב כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, אמן.

אסתר פרק מ', כו'– על כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור על כן על כל דברי האגרת הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם: כז'– קימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם וכזמנם בכל שנה ושנה: כח'– והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם:

2. The Chronological Markers Found In מגלת אנטיוכום:

(ו') בשנת עשרים ושלש שנים למלכו היא שנת מאתים ושלש עשרה לבנין בית א-להים שםפניו לעלות לירושלים:

(ע"ב) ויקבלו המלכות בני חשמונאי ובני בניהם מהעת הזאת עד חרבן בית הא–להים מאתים ושש שנים²:

Chronology³:

520-515 BCE-	Second Temple built
332 BCE-	Alexander the Great conquers Palestine
323 BCE-	Alexander's Death and division of empire
301 BCE-	Ptolemaic rule over Palestine established
242 BCE-	Joseph Ben Tobiah appointed tax collector
201 BCE-	Selucid conquest of Palestine
ca. 200 BCE-	Simeon the Just
198 BCE-	Seleucid control firmly established
175-171 BCE-	Jason High Priest
ca. 175 BCE-	Hellenistic Reform
171-167 BCE-	Menelaus high priest
167-166 BCE-	Antiochus decrees persecution

^{2.} The two chronological dates provided by מגלת אנטיוכום are hard to jive with historical evidence. 213 years after the building of the Second Temple matches the date when Ptolemic rule over Palestine was established. 206 years before the destruction of the Temple would place the Hasmonean victory at 176 BCE.

^{3.} Chronology as provided by Dr. Lawrence Schiffman in his book: From Text To Tradition.

166-160 BCE-	Judah Macabbee leads rebellion
164 BCE-	Judah conquers Jerusalem and rededicates Temple
160 BCE-	Judah defeated and killed
152 BCE-	Jonathan establishes independence
63 BCE-	Roman Conquest by Pompey (End of Hasmonean Dynasty)
66-73 CE-	Great Revolt
70 CE-	Destruction of Temple

3. Provides A Description Of The Basis For Early Anti-Semitism (מ') וגם הם מיחלים ליום שברון המלכים והשלטונים אומרים מתי ימלוך עלינו מלכנו ונשלוט בים וביבשה וכל העולם ינתן בידנו:

Translation: They look forward to the day when kings and government officials will be crushed, saying: 'O that our king might reign over us, that we might rule the sea and the land, so that the entire world would be ours.'

אנמיוכוס The Form Of Religious Persecution Inflicted By אנמיוכוס (י"א) עתה באו ונעלה עליהם ונבמל מהם את הברית אשר כרת להם א–להיהם שבת ראש חדש ומילה. ויימב הדבר בעיני שריו ובעיני כל חילו:

It is not difficult to find a reference in the תורה as a עבת as a ברית as a ברית:

שמות פרק לא פסוק יז–ביני ובין בני ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

It is not difficult to find a reference in the תורה to מילה as a ברית מילה:

בראשית פרק יז –(י) זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל זכר: (יא) ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם:

But where do find קירוש החודש being referred to as a תנ"ך in כרית?

5. An Early Example Of 'קירוש ה':

(ל"ז) בזמן ההוא אמרו בני ישראל אלה לאלה באו ונלך ונשבות במערה פן נחלל את יום השבת. וילשינו אותם לפני בגרים: (ל"ח) אז בגרים הרשע שלח אנשים חלוצים ויבואו וישבו על פי המערה ויאמרו אליהם יהודים צאו אלינו אכלו מלחמנו ושתו מייננו ומעשינו תהיו עושים: (ל"מ) ויענו בני ישראל ויאמרו אלה לאלה זוכרים אנחנו אשר צונו ה' על הר סיני ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות. עתה מוב לנו אשר נמות במערה מאשר נחלל את יום השבת: (מ") בהיות זה כאשר לא יצאו אליהם היהודים ויביאו עצים וישרפו על פי המערה וימותו כאלף איש ואשה: